

\*Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress" is een ondernemingspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet.

### **Inleiding**

Dit document ("Verklaring") beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Progress. De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld.

Deze Verklaring is opgesteld met inachtneming van de bij en krachtens artikel 145, Pensioenwet gestelde regels.

Deze Verklaring wordt minimaal eens per drie jaar herzien; in ieder geval wordt het document herzien als er tussentijds belangrijke wijzigingen van het beleggingsbeleid optreden. Deze Verklaring is te vinden op de website: [www.unilever.nl/progress](http://www.unilever.nl/progress).

Deze Verklaring wordt aan de deelnemer en de pensioengerechtigde verstrekt als deze er om vraagt.

### **Algemeen**

Stichting Unilever Pensioenfonds Nederland "Progress" heeft als doelstelling het verzekeren van de pensioenuitkeringen van werknemers of gewezen werknemers dan wel hun nagelaten betrekkingen, voortvloeiend uit het dienstverband van de betrokken medewerkers met in Nederland gevestigde Unilever-ondernemingen. Het beleid dat aan deze doelstelling ten grondslag ligt is geformuleerd binnen een reëel kader; hierbij wordt er in de financiële opzet nadrukkelijk naar gestreefd om de ambitie de pensioenen volledig te indexeren volledig in te kunnen vullen.

Progress voert een beleggingsbeleid dat in overeenstemming is met deze doelstelling. Dit beleid is vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota.

De opbouw van het pensioenvermogen vindt plaats door middel van het kapitaaldeckingsstelsel. Het uitgangspunt van Progress is dat de opgebouwde pensioenaanspraken altijd gedekt zijn door het vermogen

Progress belegt en beheert het pensioenvermogen in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigden.

### **Uitgangspunten voor het beleggingsbeleid**

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds stelt de doelstellingen van het beleggingsbeleid vast in het kader van het algehele beleid van het pensioenfonds. Deze beleidsformulering

geschiedt op basis van inzichten die voortkomen uit een geïntegreerde benadering van de verplichtingen- en beleggingenkant van het pensioenfonds (Asset Liability Management).

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds formuleert, in samenhang met de beleggingsdoelstellingen, het rendements- en risicoprofiel door de keuze van benchmarks en bijbehorende ex-ante tracking errors en legt dit vervolgens vast in de beleggingsrichtlijnen.

Progress hanteert 'duurzaamheid' als extra criterium in het beleggingsbeleid. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat dit niet ten koste mag gaan van het rendement. Op grond van dit beleid proberen wij onze portefeuille te vrijwaren van discriminatie, fraude en corruptie, kinderarbeid, mensenrechtenschendingen, milieudelicten en schendingen van wetten of codes.

Progress heeft bijzondere aandacht voor corporate governance en voert hiertoe een stembeleid. De uitvoering hiervan is door Progress gedelegeerd aan de vermogensbeheerder Uninvest Company. Tot die uitvoering behoort ook het toezien op de uitvoering van de met de externe adviseur gesloten proxy voting overeenkomst. Conform artikel IV.4 van de Corporate Governance Code doet Progress verslag op haar website [www.unilever.nl/progress](http://www.unilever.nl/progress).

De Raad van Bestuur ziet er op toe dat het beleggingsbeleid voldoet aan de eisen van soliditeit en prudentie.

Belangrijke facetten uit het beleggingsbeleid worden gedegen onderbouwd en vastgelegd in het beleggingsbeleidsplan c.q. de beleggingsrichtlijnen. Deze betreffen in elk geval de navolgende onderwerpen:

- ◆ De strategische asset allocatie
- ◆ De ruimte voor de tactische asset allocatie
- ◆ De benchmark keuze
- ◆ Duurzaam beleggen
- ◆ Corporate Governance
- ◆ Securities Lending
- ◆ Derivaten

Het beleggingsbeleid wordt jaarlijks door de Raad van Bestuur vastgesteld en vastgelegd in een beleggingsbeleidsplan.

In het beleggingsbeleidsplan wordt verwezen naar het beleid ter optimalisatie van het rendement en ter beheersing van risico's, welke voortkomen uit het beleggingsbeleid.

Per kwartaal wordt aan het bestuur de beleggingsmix en de daarbij behorende benchmark bij toepassing van het dynamisch strategisch beleggingsbeleid gepresenteerd.

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds zal zich waar nodig verzekeren van deskundigheid, inzake de beoordeling van de risico- en de rendementskarakteristieken welke voortvloeien uit het beleggingsbeleid.

Het beleggingsbeleid wordt gevoerd in overeenstemming met hetgeen op dat punt uit de toepasselijke wetgeving voortvloeit, zoals dat met name bij en krachtens artikel 135 Pensioenwet is en in de toekomst mocht worden bepaald.

### **Uitvoering van het beleggingsbeleid**

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds maakt ter ondersteuning van het beleggingsbeleid en de advisering over het toezicht op de uitvoering daarvan gebruik van een beleggingsadviescommissie. Dit is het Progress Advisory Committee.

De Raad van Bestuur heeft het toezicht op uitvoering van het beleggingsbeleid gedelegeerd aan de directie van Progress. De directie is verantwoordelijk voor een adequaat risicomanagement en voor een goede rapportagestructuur. De directie maakt daarbij onder andere gebruik van de diensten van externe dienstverleners naast de activiteiten die intern worden uitgevoerd.

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt elke vorm van ongewenste belangenverstrengeling vermeden. De Raad van Bestuur, directie, managementteam, medewerkers, leden van het Progress Advisory Committee, Uninvest Company en eventueel andere derden zijn hiertoe gebonden aan een gedragscode. Deze gedragscode wordt jaarlijks voor naleving ondertekend door hen. De code is voor het laatst in 2008 aangepast aan de voorschriften van DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

De Raad van Bestuur is bevoegd geheel of gedeeltelijk één of meer onderdelen van de bedrijfsprocessen van Progress te laten uitvoeren door derden. Uitgangspunt daarbij is dat Progress niet tot uitbesteding van een bedrijfsproces overgaat als dit niet in het belang is van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers en overige belanghebbenden.

Teneinde te kunnen beoordelen of uitbesteding van het vermogensbeheer in het in hierboven genoemde belang is, dienende volgende aspecten in overweging te worden genomen: kwaliteit, continuïteit, deskundigheid, efficiëntcy, kosten, opbrengsten en risico's. De uitbesteding van het vermogensbeheer gebeurt op structurele basis; de Raad van Bestuur van het pensioenfonds blijft verantwoordelijk voor het formuleren van de beleggingsrichtlijnen aangaande het beleggingsbeleid.

De Raad van Bestuur heeft besloten het vermogensbeheer uit te besteden. Aan de integrale vermogensbeheerder Univest Company is het mandaat gegeven om binnen de in het beleggingsbeleidsplan vastgestelde doelstellingen en restricties het tactische en operationele beleggingsbeleid uit te voeren.

Binnen het pensioenfonds dienen, ten behoeve van de kwaliteit van de uitvoering van het beleggingsbeleid, de organisatie en de informatievoorziening toereikend te zijn.

### **Organisatorische randvoorwaarden**

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds draagt zorg voor een adequate organisatorische opbouw van de uitvoeringsorganisatie die in staat is toe te zien op het uitbesteed vermogensbeheer .en stelt schriftelijk een bevoegdheidenschema vast met betrekking tot de interne beslissingsbevoegdheid van het management ten aanzien van het beleggingsbeleid.

De structuur van de administratieve organisatie en de daarmee verweven maatregelen van interne controle dienen met betrekking tot het beleggingsbeleid:

1. Belangenverstrengelingen te voorkomen (functiescheiding); en
2. De betrouwbaarheid van de informatieverschaffing te waarborgen, opdat juistheid, volledigheid en tijdigheid van de informatie wordt gerealiseerd.

Over de naleving van procedures, richtlijnen en overige instructies wordt gerapporteerd in de daartoe geëigende documenten, bijvoorbeeld in het jaarverslag, de management letter van de accountant en afzonderlijke rapportages ten behoeve van bestuursvergaderingen en de toezichthouder (DNB).

Elke overtreding van de regels die zijn opgesteld voor het beleggingsbeleid c.q. de beleggingsrichtlijnen dient onverwijld aan de voorzitter van de Raad van Bestuur en de directie te worden gemeld door de compliance officer van het fonds. De voorzitter bekijkt vervolgens per geval of melding aan de andere leden van de Raad van Bestuur noodzakelijk is.

### **Vaststelling van de beleggingsrichtlijnen**

De opdracht aan de Univest Company wordt onder meer geregeld via beleggingsrichtlijnen. Univest Company kan via de directie het bestuur voorstellen doen omtrent aanpassingen in de strategische beleggingsrichtlijnen (benchmarks en kaders). Hieronder is de procedure hiervoor op hoofdlijnen weergegeven:

1. De beleggingsadviescommissie en de directie bespreken aanpassingen aan de strategische beleggingsrichtlijnen onder andere rekening houdend met de portefeuilleontwikkeling en de vooruitzichten van de beleggingsmarkten.
2. Vervolgens consulteert de directie Unilever over de voorgenomen aanpassingen.
3. Daarna stelt de raad van Bestuur de, al dan niet aangepaste, strategische beleggingsrichtlijnen vast.

4. Tenslotte ziet de directie toe op de correcte implementatie van deze richtlijnen door de Uninvest Company.
5. De controller van het fonds zorgt voor het toezicht op de naleving van de richtlijnen/compliance.

Het strategisch beleggingsbeleid van Progress wordt gekenmerkt door de volgende elementen:

- Dynamiek in de beleggingsstrategie. Er wordt een anticyclisch dynamisch beleid toegepast voor wat betreft de assetmix (diversificatie) en reële rentematching. De dynamiek is afhankelijk van de reële dekkingsgraad. Driemaandelijks wordt beoordeeld of het strategisch beleid aanpassing behoeft.
- Reële rentematching. Op hoge reële dekkingsgraden wordt strategisch meer van het rente- en inflatierisico afgedekt en bij lage reële dekkingsgraden minder van de reële renterisico's.
- Diversificatie van de asset mix.

**Strategische asset mix en bandbreedte per 1 februari 2011**

	<b>Strategische mix</b>	<b>Minimum</b>	<b>Maximum</b>
Aandelen	35,6 %	28,2 %	43,0%
Vastrentende Waarden	43,7 %	38,2 %	50,2 %
Onroerend Goed	11,1	6,8 %	15,4 %
Private Equity	3,3 %	1,0 %	5,6 %
Commodities	6,3 %	4,0 %	8,6 %

De strategische asset mix en bij behorende benchmarks zijn onderdeel van de Beleggingsrichtlijnen en vormen samen met de ex-ante tracking errors, value at risk niveaus en bandbreedtes de kaders van het rendements/risicoprofiel voor de totale beleggingsportefeuille.

**Actief versus passief beheer**

Het beleggingsbeleid van Progress is een mengvorm van vooral actief beheer en in beperkte mate passief beheer. Progress voert een actieve strategie voor beleggingscategorieën waarvoor de verwachting bestaat dat, rekening houdend met extra kosten van een actieve strategie, een extra rendement ten opzichte van de benchmark kan worden behaald. Bij beleggingscategorieën waarvan de verwachting is dat een actieve strategie geen toegevoegde waarde heeft in de vorm van een extra rendement ten opzichte van de benchmark, vindt een kostenefficiënte passieve strategie plaats.

**Derivaten**

Derivaten vormen als afgeleide beleggingsinstrumenten geen aparte beleggingscategorie.

De beleggingsafdeling mag derivaten gebruiken om verschillende risico's met betrekking tot de portefeuille te beheersen en efficiënter (goedkoper en flexibeler) te opereren. De randvoorwaarden en richtlijnen ten aanzien van het gebruik van derivaten zijn vastgelegd in het Derivatenbeleid.

### **Valuta**

In valuta waarin de strategische mix is belegd mag worden gehandeld. Het fonds voert een strategisch afdekkingbeleid ten aanzien van vier belangrijke valuta. Dit zijn de Amerikaanse dollar, Japanse yen, Britse pond en de Australische dollar.

### **Uitlenen van effecten (Securities Lending)**

Progress leent effecten uit via haar custodians. De hieruit voortvloeiende opbrengsten komen ten goede van het beleggingsrendement. Randvoorwaarde hierbij is dat het securities lending beleid niet het gewenste stemgedrag in de weg zal staan.

### **Risicobeheer**

Op lange termijn is het pensioenfonds gebaat bij een voldoende hoog surplus in haar vermogen. Voor de kortere termijn is het daarom belangrijk de risico's op sterke dalingen in dit surplus zoveel mogelijk te beheersen.

Veranderingen in dit vermogenssurplus worden veroorzaakt doordat de beleggingen zich anders kunnen ontwikkelen dan de verplichtingen. Via een ALM model kunnen wij dit risico goed in kaart brengen. Als belangrijke risicomaatstaf hanteren wij het zogenaamde 'Reële Surplus at Risk'. Deze maatstaf geeft aan in hoeverre het (reële) vermogenssurplus binnen één jaar zou kunnen afnemen bij tegenvallende marktomstandigheden.

Naast informatie over de absolute hoogte van dit risico is het minstens zo belangrijk te weten hoe dit risico is opgebouwd. De voornaamste bronnen van risico zijn:

- ◆ Actuariële- rente- en inflatierisico's met betrekking tot de verplichtingen;
- ◆ Prijs risico's ten aanzien van de beleggingen;
- ◆ Wisselkoersrisico's van vreemde valuta.
- ◆ Niet financiële risico's.

Daarnaast worden de volgende risico's onderkend en bewaakt:

- ◆ Kredietrisico's;
- ◆ Liquiditeitsrisico's;
- ◆ Operationele risico's;
- ◆ Concentratierisico's.
- ◆ Modelrisico's

### **Informatievoorziening**

De Raad van Bestuur legt aan De Nederlandsche Bank jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de jaarrekening, het jaarverslag, de verklaring van de register-accountant omtrent de getrouwheid van de jaarrekening en het actuariële verslag over het verstreken boekjaar over. Hierin wordt een volledig beeld van de financiële toestand van Progress gegeven.

De Raad van Bestuur, de beleggingsadviescommissie en het management van het pensioenfonds stellen vast welke informatie zij met betrekking tot de beleggingsportefeuille wensen te ontvangen en met welke frequentie.

De performancemeting en de performanceattributie worden uitgevoerd door Univest Company onder regie van de controller van Progress die hierover verantwoording aflegt aan de Raad van Bestuur.

De publicaties van beleggingsresultaten dienen aan te sluiten bij de systematiek van de Global International Performance Standards (GIPS).

Elke maand wordt gerapporteerd via gestandaardiseerde overzichten, de "Return figures" maand en cumulatief maand en de "Beleggingsbeleidstaat". Daarnaast wordt er na afloop van elk kwartaal via het memo "Toelichting beleggingsresultaten cumulatief kwartaal X" gerapporteerd over de behaalde resultaten en de gelopen risico's van het afgelopen kwartaal.

Daarnaast wordt er elk kwartaal vooruitgeblikt naar het volgende kwartaal. Voor beide rapportages heeft de Raad van Bestuur in een jaarkalender vastgelegd wanneer deze worden besproken. Hierin wordt aandacht geschonken aan minimaal de volgende zaken:

- ◆ Marktwwaarden begin en einde periode inclusief lopende rente in euro;
- ◆ Aan- en verkopen in euro;
- ◆ Waarde vermogenswinsten of verliezen in euro;
- ◆ Performance attributie analyse
- ◆ Risicomaatstaven zoals tracking error, value-at-risk, beta en dergelijk;
- ◆ Valuta overzicht;
- ◆ Regionale verdeling en afwijkingen ten opzichte van de strategische mix;
- ◆ Toelichting op de resultaten en gelopen risico's;
- ◆ Verwachtingen voor het komende kwartaal.

### **Waarderingsgrondslagen**

Beleggingen in aandelen en vastrentende waarden worden tegen actuele waarde gewaardeerd, vermeerderd met zover het (converteerbare) obligaties betreft de lopende rente. Beleggingen in roerende zaken worden gewaardeerd tegen marktwaarde.